

Ministarstvo
prosvjete, nauke
i inovacija

SADRŽAJ PROGRAMA RAZVOJA USTANOVE SA SMJERNICAMA ZA IZRADU

SADRŽAJ:

UVOD	3
SADRŽAJ PROGRAMA RAZVOJA USTANOVE	4
SMJERNICE ZA IZRADU PROGRAMA RAZVOJA USTANOVE	6
I. Uvod.....	6
II. Resursi ustanove	6
III. Planirana organizacija rada ustanove	7
IV. Obezbjeđivanje kvaliteta rada ustanove	7
V. Razvoj ustanove	7
VI. Monitoring i evaluacija Programa razvoja ustanove	8
VII. Zaključak.....	8
VIII. Literatura.....	8

UVOD

Program razvoja ustanove predstavlja ključni dokument kojim se usmjerava proces planiranja, organizovanja i realizacije obrazovno-vaspitnog rada u narednom periodu. Njegova izrada ima za cilj da na sistematičan i sveobuhvatan način sagleda trenutno stanje ustanove, definiše prioritete i postavi jasne razvojne ciljeve u skladu sa potrebama, resursima ustanove i širim društvenim kontekstom.

Ovaj dokument daje smjernice za izradu Programa razvoja, pri čemu se naglašava značaj integrisanja osnovnih podataka o ustanovi, ljudskim i materijalnim resursima, organizaciji rada, mehanizmima obezbjeđivanja kvaliteta, kao i definisanja vizije i misije ustanove. Poseban akcenat stavlja se na strateško planiranje i kontinuirano unapređenje procesa u cilju podizanja kvaliteta obrazovanja, razvijanja inkluzivnog pristupa i jačanja saradnje sa lokalnom zajednicom.

Primjenom ovih smjernica obezbjeđuje se jedinstven okvir za izradu razvojnih dokumenata, što omogućava objektivnu procjenu stanja, identifikovanje prednosti i slabosti, te kreiranje realnih i ostvarivih mjera za unapređenje rada ustanove.

SADRŽAJ PROGRAMA RAZVOJA USTANOVE

Sadržaj Programa razvoja ustanove obuhvata sve segmente od značaja za njeno funkcionisanje i razvoj. Počinje osnovnim podacima, istorijatom i specifičnostima ustanove, nakon čega slijedi prikaz resursa – ljudskih, organizacionih i materijalno-tehničkih. Zatim se definiše planirana organizacija rada i saradnja sa različitim akterima na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou. Posebno mjesto zauzimaju mehanizmi obezbjeđivanja kvaliteta rada kroz samoevaluaciju, eksternu evaluaciju i SWOT analizu, koji predstavljaju osnovu za dalji razvoj.

Program razvoja ustanove treba da sadrži sljedeća poglavlja:

I Uvod

1. Osnovni podaci o ustanovi
2. Istorijat ustanove (ukratko)
3. Specifičnosti ustanove

II Resursi ustanove

1. Ljudski resursi
2. Upravna i rukovodeća struktura
3. Materijalno-tehnički resursi

III Planirana organizacija rada ustanove

1. Projektovani broj učenika/djece i organizacija rada u narednom periodu
2. Potrebe za nastavnim i ostalim kadrom
3. Profesionalni razvoj nastavnika na nivou ustanove
4. Saradnja sa roditeljima/starateljima
5. Funkcionisanje i saradnja ustanove u lokalnom okruženju
6. Funkcionisanje i saradnja ustanove u nacionalnom okruženju
7. Funkcionisanje i saradnja ustanove u međunarodnom okruženju

IV Obezbjeđivanje kvaliteta rada ustanove

1. Rezultati samoevaluacije
2. Rezultati eksterne evaluacije

3. Realizacija Plana unapređenja kvaliteta rada ustanove
4. SWOT analiza (na osnovu rezultata samoevaluacije i eksterne evaluacije)

V Razvoj ustanove

1. Misija ustanove
2. Vizija ustanove
3. Ciljevi, zadaci i aktivnosti razvoja ustanove po ključnim oblastima u narednom periodu

VI Monitoring i evaluacija Programa razvoja ustanove

VII Zaključak

VIII Literatura

SMJERNICE ZA IZRADU PROGRAMA RAZVOJA USTANOVE

I. Uvod

U uvodnom dijelu kandidat/kandidatkinja iznosi osnovne podatke o ustanovi, među kojima su naziv, adresa, broj telefona, e-mail adresa, trenutni broj djece, odnosno učenika i učenica, broj odjeljenja ili vaspitnih grupa, kao i broj nastavnika i nastavnica, vannastavnog osoblja i drugih zaposlenih. Pored toga, navode se i najvažnije informacije o razvoju ustanove, uključujući značajne promjene od njenog osnivanja do danas.

Takođe je potrebno ukratko istaći specifičnosti koje obilježavaju rad i organizaciju ustanove. To može uključivati primjenu inkluzivnog pristupa, posebnosti u strukturi djece, učenika i njihovih roditelja, staratelja, usvojlaca ili hranitelja, postojanje područnih jedinica, organizaciju prevoza učenika, udaljenost ustanove od opštinskih centara, kao i odnos broja djece/učenika prema prostornim kapacitetima i važećim normativima. Ove informacije pružaju cjelovit uvod i polaznu osnovu za dalju izradu Programa razvoja ustanove.

II. Resursi ustanove

U ovom segmentu kandidat/kandidatkinja daje pregled postojećeg stanja u vezi sa resursima kojima ustanova raspolaže. Prije svega, prikazuje se kvalifikaciona struktura zaposlenih, naročito nastavnog kadra, uz tabelarni i brojčani prikaz. Pored toga, navodi se upravna i rukovodeća struktura, uključujući direktora/direktoricu, pomoćnika/pomoćnicu, kao i Školski ili Upravni odbor.

Dalje se opisuje materijalna osnova rada ustanove, kroz podatke o broju objekata i vaspitnih jedinica, broju učionica, radnih soba i drugih prostorija, kao i ukupnoj kvadraturi. Posebno mjesto zauzima prikaz opremljenosti ustanove informaciono-komunikacionim i multimedijalnim sredstvima, što je značajan pokazatelj savremenosti i kvaliteta obrazovno-vaspitnog procesa.

III. Planirana organizacija rada ustanove

U ovom segmentu Programa razvoja kandidat/kandidatkinja prikazuje planirane promjene u organizaciji rada ustanove i projekcije njenog funkcionisanja u narednom periodu. Posebna pažnja posvećuje se analizi potreba za kadrovima – nastavnim i nenastavnim osobljem – kao i obezbjeđivanju odgovarajuće stručne zastupljenosti kroz angažovanje nastavnika, stručnih saradnika i nenastavnog osoblja. Takođe se ističu prioritetne oblasti stručnog usavršavanja zaposlenih, pri čemu se akcenat stavlja na opšte potrebe ustanove, a ne na pojedinačne planove PRNŠ-a/PRNV-a.

Pored toga, opisuje se način saradnje sa roditeljima i starateljima i njihova uključenost u obrazovno-vaspitni proces, kao i faktori koji utiču na funkcionisanje ustanove. U okviru ovog segmenta obavezno se navodi i planirana saradnja sa različitim okruženjima – lokalnim, nacionalnim i međunarodnim – sa ciljem unapređenja kvaliteta rada i razvoja ustanove.

IV. Obezbjeđivanje kvaliteta rada ustanove

U ovom segmentu kandidat/kandidatkinja, oslanjajući se na rezultate samoevaluacije, eksterne evaluacije i realizacije Plana unapređenja, daje pregled glavnih nalaza koji se odnose na kvalitet rada ustanove. Posebno se ističu uočene dobre strane i postignuća, ali i slabosti koje zahtijevaju dodatnu pažnju i unapređenje. Na osnovu tih pokazatelja izrađuje se SWOT analiza, kojom se jasno definišu prednosti, slabosti, mogućnosti i prepreke u daljem razvoju ustanove. Na ovaj način obezbjeđuje se realna osnova za planiranje mjera unapređenja i strateški razvoj u narednom periodu.

V. Razvoj ustanove

U dijelu Razvoj ustanove kandidat/kandidatkinja definiše razvojne pravce ustanove kroz jasno formulisanu misiju i viziju. Misija ustanove objašnjava njenu ulogu i značaj u užem i širem društvenom kontekstu, dok vizija prikazuje kakvu ustanovu kandidat/kandidatkinja vidi na kraju četvorogodišnjeg mandata, odnosno u kojem pravcu se ona želi razvijati.

Na osnovu rezultata dobijenih u prethodnom segment (segment IV), precizno se utvrđuju ciljevi, zadaci i aktivnosti razvoja ustanove. Oni se razrađuju po prioritetnim elementima, sa posebnim naglaskom na unapređenje ključnih oblasti evaluacije. Na taj način uspostavlja se jasan okvir za strateški razvoj ustanove, usmjeren na podizanje kvaliteta rada i ostvarivanje dugoročnih rezultata.

VI. Monitoring i evaluacija Programa razvoja ustanove

U ovom segmentu kandidat/kandidatkinja opisuje načine na koje planira da prati i procjenjuje realizaciju Programa razvoja. Posebno se definišu prioritetne oblasti koje će biti predmet praćenja, zatim metodologija i dinamika evaluacije, odnosno način i vrijeme kada će se procjena vršiti. Pored toga, jasno se određuje odgovorno lice za sprovođenje monitoringa i evaluacije, kao i subjekti koje je potrebno redovno informisati o postignutim rezultatima i eventualnim poteškoćama u realizaciji Programa razvoja. Na taj način se obezbjeđuje transparentnost, objektivnost i pravovremeno preduzimanje mjera za unapređenje rada ustanove.

VII. Zaključak

U zaključnom dijelu kandidat/kandidatkinja sumira ključne pravce razvoja ustanove, polazeći od prethodno definisane misije, vizije i ciljeva. Poseban akcenat stavlja se na očekivane rezultate rada, odnosno na unapređenje kvaliteta obrazovno-vaspitnog procesa, razvoj ljudskih i materijalnih resursa, jačanje saradnje sa lokalnim, nacionalnim i međunarodnim partnerima, kao i na stvaranje uslova za dugoročan i održiv razvoj ustanove. Zaključak, samim tim, predstavlja zaokružen pregled osnovnih pravaca i očekivanih efekata sprovođenja Programa razvoja.

VIII. Literatura

U ovom segmentu Literatura navode se svi relevantni izvori na kojima se zasniva Program razvoja ustanove. To obuhvata zakone, pravilnike, strategije, zvaničnu školsku dokumentaciju, kao i stručnu literaturu i publikacije korišćene tokom izrade dokumenta. Literatura predstavlja osnovu za izradu Programa razvoja, jer obezbjeđuje metodološku utemeljenost, usklađenost sa normativnim okvirom i

oslanjanje na savremena stručna i naučna dostignuća u oblasti obrazovanja i razvoja ustanove.